

1-

Özel sektörün yetersiz kaldığı durumlarda, yatırımların devlet tarafından yapılmasını öngören ilkeye “devletçilik” denir. Devletçilik bir ekonomi politikası olarak ortaya çıkmıştır. Bu sistemde devlet, yatırım yapan vatandaşlarını destekler. Vatandaşların yapamadığı büyük yatırımları ise kendisi yapar. Böylece devletle vatandaşlar el ele vererek ekonomik kalkınmayı birlikte gerçekleştirirler. Devletçilik ilkesi bir yönüyle zorunluluktan doğmuştur. Cumhuriyetin ilk yıllarında vatandaşın elinde yeterli sermayenin bulunmaması, büyük yatırımların devlet tarafından yapılmasını gerekli kılmıştır.

Bu parçanın yazarı aşağıdaki görüşlerden hangisini savunmuş olamaz?

- A) Cumhuriyetin ilk yıllarında dönemin şartları, devletçilik ilkesinin uygulanmasını zorunlu kılmıştır.
- B) Devletçilik, özel girişimciliği reddeder.
- C) Tüm üretim araçlarının devlet elinde toplanmasını amaçlamaz.
- D) Devlet ve özel teşebbüs birbirine karşı değil, birbirinin tamamlayıcısıdır.

2.

■ Halil Dikmen’in “İstiklal Savaşı’nda Mermi Taşıyan Kadınlar” isimli tablosunda Anadolu’nun yiğit kadınları aşılmaz dağları aşarak cephede bekleyen askerlerimize mermi ve erzak taşırlar.

■ Şiir türünde de orduyu coşturan, halka moral veren eserler verilmiştir. Bu türde Kemalettin Kamu’nun “Dumlupınar Önünde”, Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın “Üç Şehitler Destanı”, Nâzım Hikmet’in “Kuva-yı Millîye Destanı”, Cahit Külebi’nin “Atatürk Kurtuluş Savaşı’nda” adlı şiirleri oldukça önemlidir.

■ Millî Mücadele Dönemi’ni yaşayan ve bu süreçte yaşadıklarını yapıtlarına aktaran yazarların başında Halide Edip Adivar gelir. Yazar, Kurtuluş Savaşı’na doğrudan katılmış, orduda onbaşı ve çavuş gibi rütbelerle görev almıştır. 1922’de kaleme aldığı “Ateşten Gömlek” adlı romanı, bu tanıklığın ürünüdür.

Verilen bilgilere göre anlatılmak istenen en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kurtuluş Savaşı’nı ele alan sanat eseri bulunmaktadır.
- B) Halide Edip Adivar, Kurtuluş Savaşı’na tanıklık etmiştir.
- C) Sanat ve edebiyat eserlerinde Milli Mücadele dönemi anlatılmıştır.
- D) Şiir türünde başarılı birçok eser verilmiştir.

3. M. Kemal'in fikirlerinin ve kişiliğinin oluşmasında etkili olan unsurlardan hangisi yanlış eşleştirilmiştir?

A)	"Selânik Mülkiye Rüştîyesinde iken mahallemizdeki Binbaşı Kadri Bey'in oğlu Ahmet askerî rüştiyeye (ortaokul) devam ediyor ve askerî üniforma giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle giyinmeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Subay olmak için önce askerî rüştiyeye girmek gerektiğini anlıyordum.	Çevresi
B)	Selânik Askerî Rüştîyesindeki Fransızca öğretmenini olan Yüzbaşı Nakîyüddin (Yücekök) idi. Mustafa Kemal, kendisine Fransızcanın ilk bilgilerini öğretmekle yetinmeyip ülkenin ve toplumun geleceği hakkında ilk düşünceleri de aşlayan bu öğretmeni olduğunu söylerdi.	Öğretmeni
C)	Mustafa Kemal'in okuyup etkilendiği düşünürlerden biri olarak tanınan Namık Kemal'dir. Vatan sevgisi ve hürriyet gibi konuları coşkun bir şekilde işleyen Namık Kemal, genç Mustafa'nın kalbinde vatan sevgisi ve hürriyet aşkı gibi duyguların yerleşmesine yardımcı olmuştur.	Yazar/Şair
D)	Mustafa'nın doğduğu Selânik, önemli bir liman şehri olmanın yanında demir yolu ile de Belgrad, Manastır ve İstanbul gibi önemli şehirlere bağlanmaktaydı. Avrupa'da çıkarılan gazete, dergi ve kitaplardaki fikirler çok uluslu yapıya sahip olan Selânik üzerinden Osmanlı ülkesine yayılıyordu.	Ailesi

4. Sevr Anlaşması na göre ;Boğazlar bütün devletlerin gemilerine açık olacak, uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecek, bu komisyonda Türk üye bulunmayacak.

Lozan Anlaşması na göre ; Boğazlar'ın yönetimi, başkanı Türk olan uluslararası bir komisyona bırakıldı.

Montreux (Montrö) Boğazlar Sözleşmesi ne göre; Boğazlar Komisyonu kalktı, komisyonun görev ve yetkileri Türkiye'ye bırakıldı.

maddelerinden hareketle Türkiye ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenirse yanlış olur?

A) Lozan Anlaşmasıyla boğazlar üzerinde tam bağımsızlık sağlamıştır.

B) Boğazlar konusunda Türkiye'nin kazanımları olmuştur.

C) Sevr Anlaşması ile boğazlar konusunda ne Osmanlıya ne de Türkiye ye söz hakkı tanınmıştır.

D) Ekonomik bağımsızlığın yolu açılmıştır.

5. İzmir İktisat Kongresi'nin kapanışında Kazım Karabekir Paşa şunları ifade etmiştir:

"Ekonomideki cehaletimiz, siyasetteki başıboşluğumuzla el birliği etmiş ve milletimizi kemirmiş, kemirmiştir. Çocuklarımızın doğduğu günden itibaren boğazına yabancı sütü dökersek, yabancı bez ve pamuklarına sarıp yine yabancı beşiğine yatırırsak, ayağındaki patiğinden, başındaki mavi nazar boncuğuna ve elindeki teneke parçasına kadar yabancı malından yaparsak, Avrupa'da çakılmış dört tahtadan ibaret olan sandalyeler en ücra yerlere kadar girerse ve üstüne bir de kulaklarına benim oğlum paşa olacak gibi ninni söyleyerek uyutturucu telkin yaparsak, büyüdükten sonra doğaldır ki üzerinde ve çevresinde artarak yabancı mallar bulunacak ve paralarımız akıp gidecektir."

(Afet İnan 1989: 87-88)

Aşağıdakilerden hangisi Kazım Karabekir Paşa'nın konuşmasını en iyi ifade eder?

- A) Saltanatın kaldırılması elzemdir.
- B) Özel sektörün devlet tarafından desteklenmesi gerekir.
- C) Acilen ulusal egemenlik doğrultusunda tedbirler alınmalıdır.
- D) Yabancıların ürünlerinden kaçınılmalı; yerli ve milli ürünler kullanılmalıdır.

6. Sakarya Savaşı'na doğru yaklaşıyoruz. Bir millet olarak kalmak için harp etmek ve muzaffer olmak lazımdır. Tam o zaman da maliye durmuştur. Hazineye para kalmamıştır.

M. Kemal, vatani ve istiklali için en iyi kanunu arayıp buldu : "Milletin nesi var nesi yoksa yüzde kırkını vatan savunması için verecektir.

Verilen parçaya en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demokratikleşme Yolunda Atılan Adımlar
- B) Milli Seferberlik :Tekalif-i Milliye
- C) Büyük Millet Meclisinin Ayaklanmalara Karşı Aldığı Önlemler
- D) Cumhuriyet'in Sağladığı Kazanımlar

7. "Nutuk", Mustafa Kemal tarafından 15 Ekim 1927'de, TBMM'nin büyük salonunda, CHP'nin ikinci büyük kurultayında altı günde okunmuştur. 1919-1927 yılları arasındaki gelişmeleri anlatan eser, "Büyük Nutuk" ve "Söylev" adlarıyla da anılmaktadır. Mustafa Kemal "Nutuk"ta 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkışından TBMM'nin açılmasına, Cumhuriyet'in ilanından yapılan inkılaplara kadar geçen yaklaşık dokuz yıllık süreci ayrıntıları ile anlatır ve Türk Gençliğine Hitabe" ile bitirir.

Parçaya göre Nutuk'la ilgili aşağıdakilerden hangi sorunun cevabı yoktur?

- A) Nutuk kitabının dağıtım ve yayın hakları hangi kuruma aittir?
- B) Hangi olaylardan bahseder?
- C) Hangi yılları kapsamaktadır?
- D) Başka hangi adlarla anılır?

8.

Cumhuriyet'in ilk yıllarında Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ve ardından Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kapatılması,

- I. Halkın iradesine
- II. Demokrasiye
- III. Çok partili hayata geçişe

yargılarından hangisi yada hangilerine zarar verdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I-II-III.

9. Ben toprak büyütme heveslisi değilim; barış bozma alışkanlığım yoktur. Ancak antlaşmaya dayanan hakkımızın isteyicisiyim. Onu alamazsam edemem. Büyük Meclisin kürsüsünden milletime söz verdim. Hatay'ı alacağım... Milletim benim dediğime inanır. Sözümü yerine getiremezsem onun huzuruna çıkamam, yerimde kalamam. Ben şimdiye kadar yenilmedim, yenilemem; yenilirim bir dakika yaşayamam.

M. Kemal ATATÜRK 'ün Hatay meselesi ile ilgili yalnızca bu sözlerine bakarak aşağıdakilerden hangisi söylenirse doğru olur?

- A) Hatay'ın Türkiye'ye katılımı Atatürk'ün ölümünden sonra gerçekleştiği,
- B) Milletler Cemiyetinin, Hatay Sorununu araştırmak için bir komisyon kurduğu,
- C) M. Kemal'in Hatay ı anavatana katma konusunda kararlı olduğu.
- D) Fransa ve Suriye hükümetinin Türkiye ye çeşitli zorluklar çıkardıkları.

10.

Tablo: 1946 ve 1950 Yılları Arasında Kurulan Partiler

Demokrat Parti	Türk Muhafazakâr Partisi
Liberal Demokrat Parti	Serbest Demokrat Partisi
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi	Millet Partisi
Çiftçi ve Köylü Partisi	Toprak Emlak ve Serbest Teşebbüs Partisi
İslam Koruma Partisi	Türkiye İşçi ve Çiftçi Partisi

Yukarıdaki tabloya göre;

- I. Çok partili hayata geçildiği
- II. Demokrasinin güçlendiği
- III. Cumhuriyet'in ilk yıllarında çok partili siyasi hayata geçiş denemelerinin yapıldığı

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I-II-III. B) I-II. C) Yalnız I. D) II-III.

CEVAPLAR

%100 LGS UYUMLU

Sosyal Bilgiler Öğretmeni

Mehmet DEMİR

CEVAPLAR : 1.B 2.C 3.D 4. A 5. D 6.B
7.A 8.D 9.C 10.B

NOT: Soruların ticari amaçla kullanılmaması rica olunur.

“Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız, müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz.”

(Buhari, I, 15.)